

ADVIES
Algemene Raad
15 februari 2007
AR/PCA/ADV/010

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XVII

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XVII

1 Situering

De minister vroeg op 5 februari 2007 een advies over het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XVII. De Vlaamse Onderwijsraad formuleerde zijn advies op 15 februari. De raad keurde het advies unaniem goed.

De Vlaamse Onderwijsraad kreeg een zeer beperkte termijn om dit advies voor te bereiden. Daardoor heeft hij moeten werken op voorlopige teksten waaraan naar aanleiding van de goedkeuring in de Vlaamse regering nog grondige wijzigingen werden aangebracht. Zo werden bijvoorbeeld alle bepalingen over zorg voor het basisonderwijs, die afgesproken waren in CAO VIII, uit het voorontwerp geschrapt. In een recent verleden werd de Vlaamse Onderwijsraad met verschillende voorontwerpen van decreet door een irreëel tijdschema gevat: het voorontwerp van het decreet volwassenenonderwijs, het voorontwerp van decreet betreffende dringende maatregelen in het onderwijs, het voorontwerp van decreet over kostenloosheid¹ in het basisonderwijs en het voorontwerp van decreet tot oprichting van het Vlaams onderhandelingscomité bevoegd voor de basiseducatie. De Vlaamse Onderwijsraad vraagt om over voldoende tijd te kunnen beschikken om een grondige bespreking te voeren over de voorontwerpen van decreet.

Het voorontwerp van decreet bevat heel wat artikelen die te maken hebben met de invoering van Beter Bestuurlijk Beleid, met de vertaling van CAO VIII en met de rechtspositieregeling van het personeel. De Vlaamse Onderwijsraad doet in dit advies geen uitspraken over de wijzigingen naar aanleiding van de invoering van Beter Bestuurlijk Beleid en over de wijzigingen aan de rechtspositieregeling. Voor wat betreft de decretale vertaling van CAO VIII doet de Vlaamse Onderwijsraad alleen uitspraken over die materies die onderwijskundige, pedagogische of maatschappelijke implicaties hebben.

Het advies volgt in grote lijnen de structuur van het voorontwerp van decreet. In sommige gevallen wordt de bespreking van artikelen over eenzelfde thema gegroepeerd op één plaats.

2 Basisonderwijs

2.1 Kleuterparticipatie (²)

Het voorontwerp bevat een aantal maatregelen die de participatie van kleuters aan het onderwijs moeten bevorderen. De Vlaamse Onderwijsraad beoordeelt deze maatregelen positief, maar betreurt dat hij nooit de kans kreeg om over het achterliggend concept van de voorgestelde maatregelen en over het geheel van de maatregelen een advies te formuleren. De Vlaamse Onderwijsraad kent dit concept niet en kan nu alleen in de rand een aantal opmerkingen formuleren.

---

¹ het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs XIII – Mozaïek

² Artikel II 2 8°, 30, 31

De raad vindt het spijtig dat de middelen ter bevordering van de kleuterparticipatie opnieuw toegekend moeten worden onder de vorm van de zoveelste puntenenveloppe met gekleurde middelen. Deze middelen moeten organiek zijn en moeten kunnen stijgen a rato van het aantal kleuters.

Het voorontwerp van decreet voegt de afspraken over kleuterparticipatie toe aan de lijst van opdrachten voor het lokaal overlegplatform.⁽³⁾ De Raad vindt het niet evident dat de lokale overlegplatformen deze taak zouden opnemen. Hij wenst dat vooreerst de conclusies opgevolgd worden van de evaluatie van de kerntaken van de lokale overlegplatformen in het kader van het inschrijvingsbeleid alvorens nieuwe taken toe te wijzen. Bovendien is er niet in alle gemeenten in Vlaanderen een lokaal overlegplatform. De Vlaamse Onderwijsraad vraagt zich af waar in die gemeenten afspraken kunnen gemaakt worden over kleuterparticipatie. De voorbeelden van mogelijke afspraken in de memorie van toelichting zijn wel zeer verregaand. Lokale overlegplatformen kunnen bijvoorbeeld niet verplicht worden om afspraken te maken over de ontwikkeling van materiaal waarmee de school aan de slag kan gaan. Het moet duidelijk zijn dat de memorie alleen mogelijkheden opsomt die kunnen ontstaan vanuit de lokale dynamiek.

2.2 Vereenvoudiging van de bepalingen over de teldag ⁽⁴⁾

Het voorontwerp van decreet voert één teldag in voor lestijden, werking, programmatie, rationalisatie en structuurwijzigingen. De normale teldag wordt overal 1 februari. Bij alle structuurwijzigingen wordt de teldatum voor 1 jaar 1 oktober. Bij programmatie wordt de teldatum voor 6 jaar 1 oktober.

De Vlaamse Onderwijsraad gaat akkoord met deze vereenvoudiging, maar vindt dat zij geen negatieve gevolgen mag hebben op de groeikansen van nieuwe scholen.⁽⁵⁾

Het decreet en de memorie gebruiken nu twee termen: 'herstructurering' en 'structuurwijziging', omdat het hier gaat over hetzelfde begrip, vraagt de raad om overal de term 'structuurwijziging' te gebruiken.

2.3 Afschaffen van mogelijkheden tot afwijking op de rationalisatie- en programmatienormen ⁽⁶⁾

Het voorontwerp schaft alle afwijkingsmogelijkheden op de rationalisatie- en programmatienormen af en voert opnieuw het genadejaar in. De raad is tevreden met deze vereenvoudiging.

De Vlaamse Onderwijsraad wijst in dit verband op een knelpunt dat zich regelmatig voordoet in dunbevolkte deelgemeenten van meer verstedelijkte fusiegemeenten. De rationalisatienorm in de fusiegemeente ligt hoog omwille van de hoge bevolkingsdichtheid van de kerngemeente. De discrepantie tussen de rationalisatienorm en de

---

³ Artikel IX 16

⁴ Artikel II 6, 7, 11,12,14,16,18, 20, 35, 36, 37, 38, 41, 48, 49, 50

⁵ Nu gebruiken verschillende onderwijsverstrekkers voor de oprichting van nieuwe scholen vaak wat zij noemen de 'kangoeroetechniek'. Een bestaande school richt dan een vestigingsplaats op in een andere gemeente. Hiervoor vraagt zij bij de overheid een afwijking aan op de regel dat een school alleen een vestigingsplaats kan oprichten in dezelfde gemeente. Op termijn wordt die vestigingsplaats een autonome school. In die gevallen is de telling op 1 oktober gunstiger dan de telling op 1 februari.

⁶ Artikel II 21, 29

bevolkingsdichtheid in de deelgemeente heeft ongewenste effecten voor de scholen in die deelgemeenten en kunnen het voortbestaan ervan bedreigen. De Vlaamse Onderwijsraad pleit om voor dergelijke situaties in de toekomst correcties te voorzien.

Als gevolg van deze regeling zal de Vlaamse Onderwijsraad ook geen advies meer moeten geven over aanvragen tot afwijking. De Vlaamse Onderwijsraad vraagt om dit advies voorlopig te behouden zolang scholen gebruik maken van de overgangsmaatregel.⁽⁷⁾

2.4 GOK+ lestijden ⁽⁸⁾

Volgens het voorontwerp van decreet worden de GOK+ lestijden toegekend aan de scholengemeenschappen, maar het zijn de scholen met meer dan 40% GOK-leerlingen die de uren genereren. De afspraken over de aanwending van de lestijden worden toegevoegd aan de lijst van verplichte afspraken voor de scholengemeenschappen.

De Vlaamse Onderwijsraad had liever gezien dat de GOK+ lestijden zouden toegekend worden aan de school waar de leerlingen effectief zitten en door middel van een solidariteitsmechanisme kunnen overgedragen worden aan andere scholen van de scholengemeenschap. Er zijn immers nog altijd scholen die niet behoren tot een scholengemeenschap.

De Vlaamse Onderwijsraad vraagt om de telling van de GOK+ leerlingen te doen per vestigingsplaats, zoals voor de gewone GOK-middelen. Hij vindt dat een vestigingsplaats met meer dan 40% GOK-leerlingen, recht heeft op GOK+ middelen, ook wanneer ze deel uitmaakt van een school die in haar geheel minder dan 40% GOK-leerlingen heeft.

Het voorontwerp voorziet enkel GOK+ lestijden voor het schooljaar 2007 – 2008. De Vlaamse Onderwijsraad vraagt om deze GOK+ lestijden nu niet te beperken in de tijd.

2.5 Machtiging aan de Vlaamse regering om de wijze van uitbetalen te bepalen voor het vrije keuzevervoer ⁽⁹⁾

De Vlaamse Onderwijsraad gaat akkoord met dit artikel, maar vraagt zich af waarom dit wordt opgenomen als een autonome bepaling. Dit artikel hoort thuis in het decreet basisonderwijs.

---

⁷ Artikel II 48, 49, 50

⁸ Artikel II 2 6°, 30, 32

⁹ Artikel X 3

3 Secundair onderwijs

3.1 Terminologie

De raad vraagt om te onderzoeken of het mogelijk is om in het secundair onderwijs, zoals in het basisonderwijs, voortaan te spreken van ‘schoolbestuur’ en niet langer van ‘inrichtende macht’ en of deze wijziging mogelijk is voor het Gemeenschapsonderwijs.⁽¹⁰⁾

Bij deze gelegenheid suggereert de raad om ook de term ‘middelbaar’ onderwijs in de schoolpactwet te vervangen door ‘secundair onderwijs’.

3.2 Definitie van uren die geen lesuren zijn ⁽¹¹⁾

De raad vraagt zich af waarom de overheid hier de term ‘bijscholing’ gebruikt. Hij vraagt om hier, net als in andere decretale teksten, de term ‘nascholing’ te gebruiken.

De Vlaamse Onderwijsraad vraagt om in het artikel duidelijk aan te geven dat de uren voor de organisatie van pedagogische begeleiding alleen kunnen aangewend worden in scholen met een aanbod in het BSO.

De definitie gebruikt de wekelijkse lessentabellen als uitgangspunt om te bepalen of een uur al dan niet een lesuur is, maar de term ‘lessentabel’ heeft geen decretale basis meer.

De term ‘seminarie’ wordt in dit artikel gereserveerd voor het complementair gedeelte. In de eerste graad is er geen complementair gedeelte. De raad vraagt om de mogelijkheid te voorzien om seminarie te organiseren in de eerste graad.⁽¹²⁾

3.3 Deeltijds leren en werken ⁽¹³⁾

De bepalingen over de centra voor deeltijds leren zijn volgens de Vlaamse Onderwijsraad een voorafname op de discussie over ‘leren en werken’. Verzameldecreten dienen traditioneel om maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn voor een ordentelijke start van het nieuwe schooljaar en/of problemen van rechtsonzekerheid op te lossen. Ze zijn geen gepast instrument om nieuwe beleidsinitiatieven te lanceren. De Vlaamse Onderwijsraad vindt dat de bepalingen in het voorontwerp over het deeltijds leren niet noodzakelijk zijn om een ordentelijke start van het schooljaar in de centra te garanderen. De Raad vraagt de mogelijkheid om een advies te kunnen formuleren over de conceptnota over ‘Leren en Werken’ die de minister nog zal maken.

De raad onderschrijft de mogelijkheid om een autonoom centrum voor deeltijds onderwijs te organiseren. ⁽¹⁴⁾ De raad vraagt om de norm van 280 regelmatige leerlingen voor een

---

¹⁰ Artikel III 3

¹¹ Artikel III 10

¹² De raad stemde over deze alinea, 23 leden stemden voor het behoud van de tekst, 3 leden stemden tegen en 2 leden onthielden zich bij de stemming. Het COC diende over deze alinea aan minderheidsstandpunt in: “Het COC vraagt de schrapping van deze alinea. COC ging bij de onderhandelingen akkoord met de organisatie van seminaries, maar dan wel onder bepaalde voorwaarden, waaronder de beperking tot de tweede, derde en vierde graad.”

¹³ Zie ook: Vlaamse Onderwijsraad, Advies over de discussienota Leren en Werken, Raad Secundair Onderwijs, Brussel, 21 november 2006, RSO/GCO/ADV/002

¹⁴ Artikel III 16

autonoom centrum opnieuw te bekijken. ⁽¹⁵⁾ Uit ervaringen op het terrein blijkt dat centra met 240 leerlingen over voldoende kritische massa beschikken om als een autonoom centrum te kunnen werken. De raad vraagt meer duidelijkheid over de vereiste bekwaamheidsbewijzen voor en de weddeschaal van een directeur van een autonoom centrum voor deeltijds onderwijs. ⁽¹⁶⁾

De raad is het niet eens met een verhoging van de oprichtings- en behoudsnorm voor een centrum dat verbonden is aan een instelling voor voltijds gewoon secundair onderwijs naar 40 regelmatige leerlingen. De rationele spreiding van de centra voor deeltijds beroepsonderwijs is voldoende gewaarborgd omdat maximaal 48 centra kunnen georganiseerd of gesubsidieerd worden. ⁽¹⁷⁾

De leerlingen tussen 18 en 25 jaar komen bijna nooit in aanmerking voor de berekening van de omkadering voor de trajectbegeleiding ⁽¹⁸⁾. Ze hebben evenwel ook nood aan een goede trajectbegeleiding. Bovendien houdt de omkadering geen rekening met de invoering van de verplichte combinatie van deeltijds onderwijs met werkplekieren. ⁽¹⁹⁾

De raad heeft geen probleem met het principe van het voltijds engagement, wel met de consequenties ervan op het vlak van verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor het centrum. De consequenties voor de ouders worden verduidelijkt ⁽²⁰⁾, die voor de centra niet. Bovendien is vooral deze bepaling een voorafname op de afloop van de meer algemene discussie over leren en werken. Tijdens deze discussie moet de raad de kans krijgen om het begrip werkplekieren te verduidelijken, vooraleer het in een decretale tekst wordt opgenomen. Zo is het bijvoorbeeld nu helemaal niet duidelijk of en in welke mate de overheid bepaalde sportactiviteiten als werkplekieren beschouwt.

Het decreet geeft aan centra voor deeltijds onderwijs de mogelijkheid om uren over te dragen aan samenwerkende entiteiten zoals instellingen voor sociale promotie ⁽²¹⁾. De raad vindt dit een positieve evolutie. Deze mogelijkheid zal de reële samenwerking tussen de centra voor sociale promotie en de centra voor deeltijds onderwijs bevorderen.

3.4 Toelatingsvoorwaarden in het buitengewoon onderwijs ⁽²²⁾

Het voorontwerp voegt voor type 7 de mogelijkheid toe om leerlingen toe te laten op basis van een attest van een kinderpsychiater. De Vlaamse Onderwijsraad vraagt of deze mogelijkheid ook toegevoegd wordt voor de toelating tot type 7 van het buitengewoon basisonderwijs.

3.5 Verlenging van het experiment modulair onderwijs ⁽²³⁾

Het voorontwerp verlengt opnieuw het experiment modulair onderwijs met één schooljaar tot het einde van het schooljaar 2007 – 2008. Bij deze verlenging wijzigt de overheid opnieuw

---

¹⁵ Artikel III 17
¹⁶ Artikel III 18
¹⁷ Artikel III 17
¹⁸ Artikel III 17 en 18
¹⁹ Artikel IX 1
²⁰ Artikel IX 2
²¹ Artikel III 19
²² Artikel III 39
²³ Artikel IX 26

de omkadering. De Vlaamse Onderwijsraad aanvaardt principieel niet dat de modaliteiten van een experiment tijdens de looptijd ervan veranderd worden. Scholen zullen als gevolg van deze ingreep problemen krijgen om het experiment te organiseren.

De Vlaamse Onderwijsraad constateert de verlenging van de experimentele basis van het modulair beroepssecundair onderwijs. Dit experiment loopt nu al 7 jaar. Er is nood aan een objectieve evaluatie van het experiment tegen het einde van dit schooljaar, zodat op basis van deze gegevens een definitieve beslissing kan genomen worden.

3.6 Time – outprojecten ⁽²⁴⁾

De raad is tevreden met de ondersteuning van deze projecten die opvang en begeleiding bieden aan leerlingen die om pedagogische, juridische, sociale of persoonlijke redenen tijdelijk buiten het onderwijs worden opgevangen met de bedoeling hen later opnieuw op te nemen in het onderwijs.

De Vlaamse Onderwijsraad vraagt zich af welke beleidsactoren bijdragen tot de financiering van deze projecten en in welke mate dit gebeurt.

4 Deeltijds kunstonderwijs

4.1 Puntenenveloppe voor beleids- en ondersteunend personeel ⁽²⁵⁾

Het decreet koppelt de besteding van de puntenenveloppe voor beleids- en ondersteunend personeel aan de salarisschalen en creëert de mogelijkheid om die puntenenveloppe te besteden om betrekkingen in stand te houden. De raad vraagt zich af of de administratieve omkadering in het deeltijds kunstonderwijs op basis van deze decretale bepalingen inderdaad in dezelfde mate zal toenemen als afgesproken in CAO VIII.

De raad vraagt zich af waarom deze bepalingen niet van toepassing zijn op de secretaris-rekenplichtige, de suppoost, de klerk en de klerk-typist.

4.2 Verlenging van een aantal projecten in het deeltijds kunstonderwijs ⁽²⁶⁾

De raad steunt de verlenging van deze projecten.

4.3 Bijkomende vragen voor het DKO

De raad vraagt aan de overheid om in dit decreet enkele aangelegenheden te regelen waarvoor het deeltijds kunstonderwijs reeds lang vragende partij is:

- een eenmalige opheffing van de programmatiestop voor nieuwe instellingen en voor de verzelfstandiging van filialen om de witte vlekken in Vlaanderen op te vullen;
- de mogelijkheid om een middelbare graad op te richten voor filialen die ontstonden na 1998;

---

²⁴ Artikel X 2

²⁵ Artikel IV 1 en 2

²⁶ Artikel X 4

- een gelijkschakeling van de instapleeftijd voor de afdelingen 'woord' en 'muziek' met de instapleeftijd voor de afdelingen 'dans' en 'beeldende kunst' op zes jaar.

De Vlaamse Onderwijsraad vraagt om de uitbreiding van de mogelijkheden om speciale onderwijsmiddelen toe te kennen ⁽²⁷⁾ aan het onderwijs voor sociale promotie en de basiseducatie uit te breiden naar het DKO-volwassenenonderwijs.

5 Levenslang leren

5.1 Uitbreiding mogelijkheden om diploma secundair onderwijs te halen

Het voorontwerp ⁽²⁸⁾ machtigt de Vlaamse Regering om bepaalde opleidingen in TSO of BSO die niet overeenkomen met een opleiding in het voltijds secundair onderwijs te sanctioneren met een diploma secundair onderwijs en de voorwaarden te bepalen waaraan die opleidingen dan moeten voldoen. De raad ondersteunt deze mogelijkheid.

Verder legitimeert het voorontwerp ⁽²⁹⁾ een experiment om voor cursisten die een job willen combineren met een opleiding in het volwassenenonderwijs, een verkort traject toe te staan om een diploma secundair onderwijs te behalen. De raad vraagt zich af of deze decretale legitimering nodig is. Voor het overige vindt hij dat alle centra voor volwassenenonderwijs deze mogelijkheid moeten krijgen. Hij vraagt dat er een zekere soepelheid zou blijven bestaan om met studieduurverkortingen te werken, zonder daarvoor telkens weer nieuwe structuren te creëren.

6 Hoger onderwijs

6.1 Master- na masteropleidingen in het Europacollege

Dit artikel regelt de bevoegdheid van het Europacollege in Brugge om de master- na masteropleidingen die zij in het verleden aanbood, verder aan te bieden conform het structuurdecreet. De raad gaat hiermee akkoord omdat het hier gaat over een regularisatie van het verleden en omdat er niets verandert aan de financiering. Het kan niet de bedoeling zijn dat het Europacollege als gevolg van deze bepaling nieuwe master- na masteropleidingen kan starten.

7 Inspectie en pedagogische begeleiding

In een aantal wijzigingsbepalingen ⁽³⁰⁾ kloppen de verwijzingen naar het decreet betreffende inspectie, dienst voor onderwijsontwikkeling en pedagogische begeleidingsdiensten niet.

---

²⁷ Artikel IX 11

²⁸ Artikel IV 3

²⁹ Artikel X 1

³⁰ Artikel VII 5, 8, 9 en 10

7.1 Uitbreiding van de bevoegdheden van de inspectie

De erkende vormingen worden toegevoegd aan de lijst van bevoegdheden van de inspectie. Uit de redactie van het artikel blijkt nu niet duidelijk over welke erkende vorming het hier gaat. Voor de Vlaamse Onderwijsraad moet het duidelijk zijn dat het hier gaat over de erkende vorming in het kader van de invulling van de deeltijdse leerplicht.

7.2 Verhoging van het aantal pedagogische begeleiders

Het voorontwerp maakt de uitbreiding van het aantal pedagogisch adviseurs mogelijk.⁽³¹⁾ De Vlaamse Onderwijsraad vindt deze uitbreiding terecht. De jongste jaren zijn het aantal en de aard van de opdrachten van de pedagogische begeleidingsdiensten in die mate geëvolueerd dat een uitbreiding van het aantal pedagogisch adviseurs zich opdrong. Deze evolutie heeft ook plaats gehad ten aanzien van de scholen van de kleine onderwijsverstrekkers. Zij kunnen nu niet rechtstreeks een beroep doen op pedagogisch adviseurs, maar ontvangen een toelage voor de pedagogische begeleiding van hun scholen. De Vlaamse Onderwijsraad vraagt om voor deze scholen een evenwaardige vermeerdering van de middelen voor pedagogische begeleiding in het decreet in te schrijven.

De toekenning van werkingsmiddelen per halftijdse pedagogisch adviseur en de mogelijkheid de pedagogisch adviseur-coördinator halftijds aan te stellen, zijn verbeteringen van de bestaande regelingen.

8 Inschrijvingsrecht voor leerlingen met een inschrijvingsverslag

Het voorontwerp bepaalt dat leerlingen met een inschrijvingsverslag buitengewoon onderwijs, type 8 uitgezonderd, voortaan worden ingeschreven onder de 'ontbindende voorwaarde' van vaststelling van onvoldoende draagkracht (³²) in plaats van onder 'opschortende voorwaarde'.

De Vlaamse Onderwijsraad erkent dat de inschrijving onder opschortende voorwaarde problemen veroorzaakt op het terrein in die gevallen waar de leerling niet meer terecht kan in zijn vorige school. De opschortende voorwaarde betekent dat een leerling ingeschreven blijft in zijn oorspronkelijke school tot de nieuwe school heeft vastgesteld dat ze over voldoende draagkracht beschikt om de leerling in te schrijven. Wanneer een leerling bijvoorbeeld van een school komt die niet meer bestaat of overgaat van het buitengewoon basisonderwijs naar het secundair onderwijs of voor het eerst inschrijft in het kleuteronderwijs, heeft de opschortende voorwaarde voor gevolg dat de leerling nergens terecht kan gedurende de periode waarin de nieuwe school haar draagkracht onderzoekt.

Deze problemen hebben veel te maken met het tijdstip waarop de leerling om een inschrijving vraagt. Indien ouders die vraag stellen op een tijdstip dat lang genoeg vooraf gaat aan het begin van het schooljaar waarvoor zij een inschrijving vragen, dan kan de draagkracht worden vastgesteld voor het schooljaar aanvangt en is er geen probleem. Daarom suggereert de Vlaamse Onderwijsraad om in het decreet de 'opschortende voorwaarde' te behouden en voor de scholen een periode te bepalen waarbinnen zij een uitspraak moeten doen over hun draagkracht.

---

³¹ Artikel VII 14

³² Artikel IX 15

De Vlaamse Onderwijsraad wil de ontbindende voorwaarde alleen invoeren voor die gevallen waarbij de leerling niet meer terecht kan in zijn vroegere school.

Welke oplossing de overheid ook kiest, voor de Vlaamse Onderwijsraad is het onaanvaardbaar dat leerplichtige leerlingen thuis blijven omdat zij in geen enkele school terecht kunnen.

9 Leerplicht voor kinderen en jongeren met een vreemde nationaliteit ⁽³³⁾

Momenteel zijn volgens de wet op de leerplicht alleen kinderen en jongeren met een vreemde nationaliteit, die in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister ingeschreven zijn, leerplichtig. Dit is een hiaat in de wet op de leerplicht. Dit voorontwerp voegt daar de kinderen en de jongeren die in het wachtregister zijn ingeschreven aan toe. De Vlaamse Onderwijsraad vindt, net als de overheid, dat leerplicht, in het belang van de kinderen en de jongeren, moet geïnterpreteerd worden als leerrecht. Ook kinderen en jongeren, die opgenomen zijn in het wachtregister, hebben recht op onderwijs.

10 Mentorschap en nascholing ⁽³⁴⁾

Deze afdeling is een vertaling van de afspraken in CAO VIII over nascholing.

De raad vindt het positief dat het decreet nu ook middelen voorziet voor de nascholing van het personeel en de directies van het volwassenenonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding. Maar hij dringt er op aan om zo snel mogelijk de modaliteiten en berekeningswijze bekend te maken voor de nascholing van het personeel en de directies van het deeltijds kunstonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

De raad vraagt zich af of de nascholing voor directies de nascholing omvat voor mensen die zich voorbereiden om directeur te worden. Met deze redactie van het voorontwerp van decreet starten nieuwe directeurs nog altijd zonder een specifieke opleiding tot directeur. De Vlaamse Onderwijsraad vraagt daarom om in de tekst te voorzien dat deze middelen kunnen aangewend worden om toekomstige directeurs op hun nieuwe functie voor te bereiden.⁽³⁵⁾

De Vlaamse Onderwijsraad veronderstelt dat de middelen voor nascholing mogen aangewend worden voor alle kosten die verbonden zijn aan nascholing, waaronder het vervoer.

Het voorontwerp gebruikt hier de term 'directies'. De Vlaamse Onderwijsraad denkt dat de overheid hier beter de term 'directeur' gebruikt, omdat dit de term is die gebruikelijk is in andere decretale en reglementaire bepalingen.

---

³³ Artikel IX 1 3°

³⁴ Artikel IX 4 tot 8

³⁵ De raad stemde over deze alinea, 16 leden stemden voor het behoud van deze alinea, 3 leden stemden tegen en 9 leden onthielden zich bij de stemming.

11 Nieuwe onverenigbaarheden

Het voorontwerp voegt volgens de memorie van toelichting een nieuwe onverenigbaarheid in met het lidmaatschap van de Commissie Zorgvuldig Bestuur ⁽³⁶⁾ en van de Commissie leerlingenrechten ⁽³⁷⁾. De bedoeling is dat het lidmaatschap van deze commissies onverenigbaar wordt met een tewerkstelling bij de administratieve diensten van het Gemeenschapsonderwijs of bij één van de representatieve verenigingen van inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs. De redactie van beide artikelen is echter onduidelijk en vatbaar voor verschillende interpretaties.

De Vlaamse Onderwijsraad is het niet eens met de argumentatie van de overheid om deze onverenigbaarheden in te voeren. Integendeel, hij verkiest de weg van het medebeheer en pleit om in elke commissie vertegenwoordigers van de betrokken geledingen op te nemen. De Vlaamse Onderwijsraad verwijst in dit verband naar tal van voorbeelden binnen en buiten onderwijs, zoals de samenstelling van de arbeidsrechtbanken, de samenstelling van de colleges van beroep bij evaluaties die in dit voorontwerp voorzien zijn, de samenstelling van de kamers van beroep, de lekenrechters bij de rechtbanken van Koophandel en de samenstelling van internationale gerechtshoven.

12 Participatie op school en in de Vlaamse Onderwijsraad

Het voorontwerp voorziet nu dat de Vlaamse Onderwijsraad, in tegenstelling tot de andere adviesraden, een jaarverslag kan indienen op basis van een schooljaar in plaats van op basis van een kalenderjaar. ⁽³⁸⁾ De raad is tevreden hiermee: dit komt beter overeen met de reële dynamiek in de werking van de Vlaamse Onderwijsraad.

De Vlaamse Onderwijsraad vraagt om in onderwijsdecreet XVII een artikel op te nemen dat de minister toelaat om de termijn voor adviesverlening in overleg met de raad langer te maken dan 30 dagen. Dit zou de minister de mogelijkheid geven om voor belangrijke decreten die grondig ingrijpen op pedagogische, maatschappelijke en onderwijskundige aspecten van het onderwijs de raad meer tijd te geven om een goed gedragen advies uit te brengen.

13 Bijkomende vragen

13.1 Agentschap voor infrastructuurwerken in het onderwijs

Het Agentschap voor Infrastructuurwerken in het Onderwijs (AGION) – dat de vroegere DIGO vervangt – werd in het kader van het beter bestuurlijk beleid opgericht als een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid (IVA). De Vlaamse Onderwijsraad vraagt een aanpassing van het AGION-decreet die het agentschap omvormt tot een extern verzelfstandigd agentschap (EVA) met een raad van bestuur.

---

³⁶ Artikel IX 14

³⁷ Artikel IX 17

³⁸ Artikel IX 19

13.2 Geïntegreerd onderwijs

De Vlaamse Onderwijsraad vraagt een structurele oplossing voor de GON-coördinatie, waarbij elk net zou kunnen beschikken over een GON-coördinatie voor de opvolging van de GON-dossiers. Voor de toekenning van de GON-coördinatie vraagt de Vlaamse Onderwijsraad dezelfde verdeelsleutel als voor de verdeling van de pedagogische begeleiding.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Ann Demeulemeester
voorzitter